

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים

פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה מתאריך 21/11/05
היום הבינלאומי לציון המאבק באלימות כלפי נשים
בדגש על אחריות מקום העבודה כגורם מסייע

משתתפים: מר נתן וולוך מ"מ רה"ע

וה"ה: ש. אגמי, י. דיין, ש. חשן.

נוכחים ה"ה: ד. לוטן, ד. גל, ר. סופר, א. שטרן, ש. חרחס, י. מחדון, ד. צימר, ג. בן חורין.

מוזמנים ה"ה: עו"ד טלי ליבני, יו"ר נעמת, ליאורה מינקה, יו"ר אמונה, אורית עירון,
מנהלת מרכז גליקמן, יעל חולדאי, רפ"ק צלילית ויטלזון, אנשי משטרה,
רונית לב ארי, מייסדת מרכז גליקמן, עובדי מרכז גליקמן,
תמר קליין, נציגת משרד הרווחה, מרלין פפר, סא"ל שירלי קרני.

רשמה: ישראלה אגמון

13. ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי לציון המאבק באלימות
כלפי נשים בדגש על אחריות מקום העבודה כגורם מסייע

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-2-

על סדר היום:

דברים:

מר נתן וולוך – מ"מ ראש העירייה ויו"ר שותפות תל-אביב – לוס אנג'לס
גב' יעל דיין- סגנית ראש העירייה
גב' ליאורה מינקה- חברת מועצת העיר לשעבר ויו"ר "אמונה".
עו"ד טליה ליבני – יו"ר נעמ"ת

בתכנית:

טיפול צה"ל באלימות כלפי נשים – סא"ל שירלי קרני- סגנית יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים.

השקת מערכת מידע ממוחשבת בנושא מניעת אלימות כלפי נשים, ככלי עזר במקום העבודה.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-3-

גב' אורית עירון

שלום לכולם וערב טוב.

כמו בכל שנה, אנו מתכנסים לקראת ה-25 בנובמבר, היום הבינלאומי למאבק באלימות נגד נשים, במרכז "גליקמן". אני רוצה לקרוא כמה מילים שכתב מאיר עוזיאל בפינת השלולית:

"נסיכה אחת נשקה לצפרדע והוא היה לה לנסיך. בהתחלה הכל היה בסדר, ופתאום יום אחד, אני לא יודעת מה קרה לו. כך היא סיפרה במקלט לנשים מוכות.

אני בטוח שיש סימנים על כל צפרדע, המעידים איזה נסיך הוא יהיה, צריך עין מאוד פקוחה כדי לראות אותם, ונסיכות כידוע מתנשקות בעיניים עצומות".

אני רוצה קודם כל לברך את האנשים שהגיעו ונמצאים אתנו היום:

מר נתן וולך- מ"מ ראש העירייה ויו"ר שותפות לוס-אנג'לס.

הגב' יעל דיין- סגנית ראש העירייה ופעילה לאורך השנים בנושא של אלימות כלפי נשים.

הגב' יעל חולדאי- אשת ראש העיר. היום את על תקן של ממלאת-מקום.

הגב' ליאורה מינקה, עד לאחרונה חברת מועצת העיר ויו"ר הוועדה לקידום מעמד האשה.

הגב' שלי חושן- חברת מועצת העיר, ובהזדמנות זו אני רוצה לברך אותך על תפקידך החדש- כיו"ר הוועדה לקידום מעמד האשה.

הגב' שולה אגמי- ממלאת מקום ראש העיר במועצה למניעת אלימות, וכמובן חברת מועצת העיר, שמלווה אותנו הרבה שנים.

אני רוצה לברך את יו"ר נעמ"ת שמיד תגיע, ואני רוצה לברך את כל חברותינו מנעמ"ת, יו"ר האגפים.

וחברינו מהמשטרה והשותפים היום-יומיים שלנו. לא אמנה את כולם כי יש כאן הרבה: מרחב ריקון, משטרת יפו, משטרת השכונות.

ומי שעומדת בראש הפרוייקט- רפ"ק צלילית ויטלזון- קצינת נפגעי עבירה של מחוז תל-אביב. רבותי, בלי המשטרה אנו לא הינו יכולים לעבוד, ואני חושבת שמגיע להם כל הכבוד.

(מחיאות כפיים)

הגב' רונית לב-ארי, מהמקימות והיוזמות של מרכז גליקמן.

ראשי אגפים בעירייה, שוש חרחס, יחיאל מחדון, המון המון אנשים, ויסלחו לי אלה שאני לא מציגה אותם.

את נציגת צה"ל אני אציג בהמשך.

יו"ר נעמ"ת תל-אביב.

ורות סופר- השותפה לכל התהליך ולקיום היום הזה, ראש תחום משאבי קהילה ויועצת ראש העיר למעמד האשה.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-4-

והכי הכי חשובים, אני מוכרחה לומר, העובדים במרכז גליקמן, העובדות במרכז גליקמן, המתנדבים שלנו, ובאמת כל השותפים שעושים את העבודה הקשה והיומיומית. נמצאת כאן גם נציגת משרד הרווחה, תמר קליין, מפקחת מחוזית שלנו. יושבת כאן שותפה מאוד חשובה שלנו בתכנית- מרילין פפר. שותפה בפרייקט לוס אנג'לס ובכל התכניות.

ולכולם, למי שנמצא פה, תודה.

ואני מקווה שלא שכחת אף אחד.

אני רוצה להזמין קודם כל לברכות, את ממלא-מקום ראש העיר ויו"ר שותפות לוס-אנג'לס, מר נתן וולך, לשאת את דברו.

(מחיאות כפיים)

דברים

מר וולך

ערב טוב. כיוון שאורית הזכירה כבר את כל הנכבדים, אני פטור מלחזור על כל הרשימה. דבר נוסף: בהזמנה כתוב שמברך ראש העירייה, ואחר כך מופיעה גם ברכה שלי. כיוון שראש העירייה נמצא בשליחות בחו"ל והוא שלח ברכה, אני אקרא את ברכתו ואני אחסוך את הצורך גם לומר ברכה משלי.

אלימות כנגד נשים היא רעה חולה. היא פוגעת באשה, היא פוגעת בילדים, היא פוגעת במשפחה, היא מהווה כתם מוסרי על כל חברה שמגלה כלפיה יחס סלחני. בשבילי, כל חברה שאינה נלחמת נגד התופעה הזאת היא חברה פגומה, וכל ארגון חייב לעשות את כל המאמצים כדי לעזור במאבק. זה מה שמביא אותנו בעירייה לפעול בשני מישורים- בהם אנו צריכים ויכולים לעזור ולהשפיע: בקהילה, כחלק מהפעילות של העירייה לקידום מעמד האשה, והכנס של היום הוא אחת הדוגמאות לכך, אנו פועלים בתחום של הסברה וחינוך, וגם מפעילים מערכת של מתנדבות ומתנדבים, שפועלים כל השנה במסגרת המרכז העירוני למאבק באלימות כנגד נשים, ועוזרים למשטרת ישראל.

בתוך העירייה שלנו כמקום עבודה גדול, אחד מן הגדולים בעיר ובמדינה, שיש לו אחריות לנהל בקרב העובדות והעובדים שלו פעילות חינוכית ומונעת.

מרכז גליקמן- שבו מתקיים הכנס של היום, הוא מודל מיוחד של טיפול באלימות במשפחה. הוא גם מקלט לנשים מוכות, והוא מרכז של ייעוץ, מניעה והדרכה, והוא מהווה דוגמא לשתוף פעולה בין כל הגורמים בעיר שפועלים בתחום: מינהל השרותים החברתיים בעירייה, משרד העבודה והרווחה, נעמ"ת ואוניברסיטת תל-אביב.

אני מקדם בברכה את עו"ד טליה ליבני שהצטרפה אלינו, יו"ר נעמ"ת.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-5-

גב' ליבני

סליחה על האחור. חשבנו שבכנסת יעבירו חוקים, אבל כבר לא.

מר וולנד

אני רוצה לברך את כל השותפים לארגון הכנס הזה: מועצת הנשים, ארגוני הנשים בעיר, משטרת ישראל, וכמובן את כל המתנדבות והמתנדבים ואת כל מי שעוסק בעבודה הזאת כל השנה. תודה גם לשותפות תל-אביב לוס-אנג'לס, שמסייעת בפרוייקט של מלחמה באלימות במקומות העבודה.

אני מקווה שהכנס הזה- שעוסק בתפקיד ובטיפול של סל באלימות כנגד נשים, ובשימוש במערכות מידע במאבק הזה במקומות העבודה, יתרום את התרומה הייחודית שלו למלחמה לה שותפים כולנו.

רון חולדאי- ראש עיריית תל-אביב יפו.

אני מצטרף לכל הדברים, לכל הברכות ומאחל לעצמנו כנס מעניין.

(מחיאות כפיים)

גב' אורית עירון

תודה רבה.

אני רוצה להזמין את הגב' יעל דיין- סגנית ראש העירייה- לשאת את דבריה.

גב' דיין

תודה רבה.

בדרך כלל בדברים שחוזרים מידי שנה, כמו מתן אות למתנדבים, מתן כל מיני תעודות הוקרה לעושים במלאכה, בין אם זה קשישים, ואני מדברת עכשיו על המסגרת של רווחה בעיריית תל-אביב יפו. בכל הנושאים האלה אנו באים מאוד חגיגיים, ומשבחים ומפארים ומודים לעושים במלאכה. היום- קשה לי לפתוח במילים- אני שמחה להיות כאן, משום שאני כבר יותר מ-10 שנים בכנסת ושנתיים כאן, בהרגשה שיש לי איזהשהם מדדים להתקדמות של המאבק הזה. ואני חייבת לומר, ואני באה אכן להודות לכל מי ששותף, ואני לא אמנה את השמות, אבל אני רואה כאן אנשים- גם מהמינהל שלנו וגם מחוצה לו, גם מארגוני הנשים וגם במועצה. ואני רוצה לומר שהתודה היא מובנת מאליה, כי אני מצפה בעיקר מנשים, או מאנשים עם איזושהי רגישות חברתית, להעמיד את זה בראש סולם העדיפויות. ואני לא חושבת שבינינו זה צריך להיות נושא להסברה של הלמה. עדיין מדברים על האיך וכמה, ועושים סקרים ומדדים לראות האם העבודה שאנו משקיעים נושאת תוצאות.

מאחר שאני מרגישה כאן באמת במשפחה, אני רוצה לומר כמה מילים של ביקורת. לי יש הרגשה שב-4 השנים האחרונות, ואני בכוונה לא קושרת את זה במועד שבו נשים כמו תמר גוז'נסקי

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-6-

ואני, ונעמי חזן, וענת מאור, שהינו אחראיות ליותר מ-50% של החקיקה בנושאי אלימות כלפי נשים. 4 נשים. כמובן שלא הספיקה היוזמה שלנו והיינו צריכים את הרוב של הגברים כדי להעביר הצבעות, אבל העובדה היא שאנחנו עזבנו לפני שנתיים, ולכן אני לא אומרת- בשנתיים האחרונות, אבל אני אומרת- אפילו קצת לפני זה, כשאנחנו הינו יותר רחוקים מתפיסת העולם שרווחה אז, אני רואה קו של ירידה. אני רואה קו של ירידה, והוא בלתי מוצדק, והוא אשמתנו- אלה שכן מעמידים את זה בראש סדרי העדיפויות, משום שהמאבק שלנו בפנים כדי שהנושא הזה של האנטי-אלימות בחברה בכלל, אבל וודאי כלפי נשים ובעיקר כלפי נשים, אנו כנראה אבדנו- או את ההשפעה שיש לנו, או את הכוח שיש לנו, או שאנו לא די מדרבנות את העצמנו. והירידה היא ברורה. קודם כל העניין הזה של משרד הרווחה, שהוא משרד הרווחה בנפרד ממשרד העבודה. המנכ"לים התחלפו שם, אני לא יודעת לספור כמה פעמים. אין שר רווחה, לא היו שרי רווחה רציניים בקדנציה הזאת. לא יכול להיות שנושא כזה, אני מעדיפה כבר- כמו שמתוכנן עכשיו, לשנות את מעמד הרשות למעמד האשה, שלפחות זה יהיה משהו עצמאי. אני לא רוצה להפריט את הטיפול באלימות, אבל אני לא מפריטה את זה משום שאני סומכת שזה נושא ממשלתי, והממשלה צריכה לדאוג לו. וזה מתבטא גם בתקציבים. יש ירידה בתקציבים, יש הפרטה של כל מיני נושאים, המאבק הפך להיות ממאבק ציבורי למאבק פרטי של הגופים שעוסקים בזה ישירות. מה שפעם נלחמנו בכל הכוח- שלא יגדירו את נושא מעמד האשה כנושא של נשים, כדבר שהוא עניין של הנשים, ואמרנו- זה נושא חברתי, היום חזרנו לעניין הזה שמי שעוסק בו, מי שעוסק בטיפול באלימות ובמעמד האשה- אלה נשים, והחברה מסביב שמה את זה בתחתית הסולם ואומרת- זה עניין של הנשים, ונוסף לזה אפילו ליגלוג שלא היה שעתו, יש מין שובע כזה, בעיקר בנושאים של הטרדה מינית ומספר הפעמים שזה קורה. אולי זו מגננה של הגברים, אבל יש ירידה ולא עלייה כפי שהינו מצפים.

אותו דבר, אולי ברמה שונה קצת, אבל בשלטון המקומי. אני לא מרגישה, אני מרגישה שזה נושא שאני והנשים שעובדים בנושא הזה צריכות בכל הכוח לדחוף, ולא עם הצלחות גדולות. הקיצוץ בתקציב הרווחה ובתקציב החינוך פוגע גם בנושא הזה. ואני לא משווה את זה, כמו שאנו נוהגים לעשות, בסדר- אז יהיה לנו תקציב ענק לתרבות, אני לא משווה לכלום- גם לא למדרכות ולא לתשתיות, אבל הרגישות החברתית של כולנו, של המועצה בעניין קיצוצים בנושא הרווחה, יש בה סכנה לעתיד. כרגע אנו עומדים בפני 2006 והצלחנו למזער את הקיצוץ עד כמעט למינימום, אבל הוא עדיין פוגע גם בעובדי קצה שנותנים שרות בנושאים האלה. כי עובד סוציאלי- הוא נפגש עם המשפחה לפני, הוא יכול לעשות את המניעה לפני שנוצרת האלימות, ואני חושבת שהכשל שלנו הוא בקטע המניעתי, לא בקטע הטיפולי. כאשר האשה המוכה מגיעה למרכז או מגיעה למקלט כלשהו, או פונה למרכז סיוע, היא מטופלת. אני רוצה שהגבר שיש לו פוטנציאל להכות- יהיה מאובחן קודם לכן, אני רוצה שיהיו סימני אזהרה שהיא תדע אותם, אני רוצה שהמערכת הסוציאלית, בעיקר בתחום הזה של אלימות- תהיה בעיקר מניעתית, ולא להגיע למספרים. כי

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-7-

אשה שהיא מוכה, וילדיה, אנו מטפלים בה כשם שאנו מטפלים בילדים בסיכון, שזה גם כן קשור, וגם שם אסור לקצץ.

אני אומרת את הדברים האלה כי הייתי רוצה לבוא לחגיגה, חגיגה שלנו ביום האשה, סימני הקריאה וסימני האזהרה שאנו נותנים לעצמנו ולחברה ולעירייה ולמדינה, ולעת בחירות- נוח לי מאוד להגיד את זה: אנו נדרוש מכל מפלגה שרצה עכשיו לבחירות-את המכסימום. אני לא מתביישת לעשות הפוך מכלכלת בחירות, אני רוצה שכל מפלגה שרצה עכשיו- חדשה או ישנה, תחרוט על דגלה את העניין הזה. אני רוצה מחויבות מראש לתקציבים, אני רוצה מחויבות מראש לעבודה מניעתית בהיקף לאומי. ואני מקווה שבוזה אנו מאוחדים, מכל הקשת הפוליטית- שכל אחת ואחד מאתנו ישים למטרה לדרוש שהעניין הזה יעלה חזרה למקום שהוא היה לתקופה מסויימת, לראש סדרי העדיפויות, ובעיקר כפי שאמרת- בקטע המניעתני. כל זה לא מונע ממני להודות ולחבק את כולם שכן עושים, ואני חושבת שכולנו צריכים להתאגד בתודה לעושים ובדרישה ותביעה- מי שלא עושה, להביא אותם לעשייה אתנו. תודה.

(מחיאות כפיים)

גב' אורית עירון

תודה.

אני מצטרפת ומאחלת לנו באמת הצלחה.

אני רוצה לומר דבר אחד: אני חושבת שהעיר תל-אביב- יפו, ואני אומרת את זה של מנהלי מרכזים שאני פוגשת, העיר תל-אביב יפו היא דוגמא לשתוף פעולה יוצא מהכלל בין כל הגורמים בקהילה, כולל השלטון המקומי, עיריית תל-אביב, המינהל לשרותים חברתיים, נעמ"ת, "אמונה", ויצו, המשטרה, החינוך, הבריאות, ואני חושבת שכך צריך לעבוד. אני תמיד אומרת לחברים שלי- שאני אוהבת להתחלק עם אחרים לא רק בדברים טובים, בעיקר בדברים רעים, ושכולנו נקח אחריות. אז אני חושבת שזה המודל וכך צריך לעבוד. אני רוצה להזמין בבקשה את הגב' ליאורה מינקא, יו"ר "אמונה", לשאת את דבריה.

(מחיאות כפיים)

גב' מינקא

שלום וערב טוב.

אני מודה על ההזדמנות לדבר פה היום.

אני רוצה להתחיל אולי מהנקודה שיעל דיין, שאמרת הרבה פעמים שבתחומים הללו של קידום נשים- אני למדתי ולומדת ממנה הרבה מאוד. אבל אני רוצה לחלוק בנקודה מסויימת על התפיסה שהוצגה פה, ואני חושבת שזה יכול להיות מעניין לאיזה דיון פעם. אני חושבת שאחת

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-8-

הבעיות שלנו היא דווקא הבידול. כלומר, כאשר אני באה וחושבת לעצמי על היום למניעת אלימות כלפי נשים, ואני יודעת שאתמול נהרג יוסי בירנבוים בגלל איזה ויכוח על פח זבל בראשלי"צ, שני אנשים סופר-נורמטיביים- אם אנו צריכים לדבר עליהם.

קריאה

כנראה שלא.

גב' מינקה

ברור שבמבחן התוצאה זה נכון, אבל אני מניחה שזה מה שנקרא- השכן שלנו. שאתמול הרביצה מורה לילד בבית ספר וצילמו אותה בטלפון סלולרי, שלשום היה רכב תופת ולא על רקע פח"עי, אלא על רקע של איזה חיסולי חשבונות, אני חושבת שבסוגיה הזאת, הצורך שלנו זה למצוא את הבידול ולמצוא את ההסבר ליום הבינלאומי הייחודי למאבק כלפי נשים. ואני מנסה לחשוב: הרי אלימות היא אלימות היא אלימות, ואני בטוחה שכל מי שכאן, ואפשר סביב גינוי האלימות להתאחד באמת מקיר לקיר. ואני שואלת את עצמי: מה המיוחד או מה הבידול של אלימות כלפי נשים, ואני חושבת שפה החיבור שלנו- גם לסוגיות ולנושאים שהגב' דיין כן הזכירה אותם, של חקיקה, ולנושאים שאני הייתי רוצה להביא מהידע שלי לגבי העיר תל-אביב. אני חושבת שהבידול של אלימות כלפי נשים הוא בכך שהיא נעשית בגלל שהאשה היא אשה. ובגלל שהאשה היא אשה, הכוונה היא בגלל כל מיני תפקידים מסורתיים שנדבקים לה, ובגלל כל מיני שינויים בשכר, ושינויים בייצוג, ובגלל שהיא נתפסת כנחותה, אז אפשר להנחית לה כאפה. ואני חושבת שהצורך שלנו וההתאחדות שלנו- של ארגוני נשים ושל כל ארגוני הרווחה, ושל כל המשרדים, ושל חקיקה, ושל גברים ושל נשים להאבק בסוגיה הזאת של מאבק באלימות כלפי נשים, זה בעצם מאבק שנוגע למעמדה של האשה בחברה. ולכן אני לא הייתי קושרת את זה בהקשר הזה לסוגיות אחרות שהן סוגיות חברתיות- של מאבק באלימות וכיו"ב. אני חושבת שהתפקיד שלנו, וכמו שהזכר פה קודם, אנו בעניין הזה צריכים להיות לוביסטים, אנו צריכים להיות בעניין הזה בלי פשרות, לייצג פה את הסוגייה של מעמד האשה. ואני חושבת שלכן העבודה צריכה להיות עבודה משולבת. אני בטוחה שהגב' שלי חושן תמשיך בכיוונים האלה ותוסיף עוד את האג'נדה שלה, אבל הכיוון הוא שאנו מדברים על העצמה של נשים ועל מניעה של אלימות כלפי נשים, ועל יצירה של מעמד אחר כלפי נשים, ושל קידום נשים לתפקידי מפתח, וכל הדברים האלה ביחד הם בעצם איזושהי פלטפורמה שהיא פלטפורמה נורמטיבית- יצירת מסגרת חברתית ביחס למעמד נשים בכלל וביחס למניעת אלימות כלפי נשים.

אני חושבת שהיופי בארוע הזה שנעשה ב"גליקמן" ומובילה אותו נעמ"ת, זה בכך שהם עוסקים באיזהשהו חלק אחר של המאבק באלימות כנגד נשים, והוא בטיפול בנשים הפגועות. ולכן אני כן רוצה להצטרף למברכים הקודמים. אני רואה את עצמי כאחות, ומי שמכיר אותי יודע שאין לי בעיה עם רגשי נחיתות, אני מרגישה טוב מאוד בארגון שלי ובתפקיד שאני נושאת בארגון שלי,

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-9-

אבל בעניין הזה אני בהחלט רואה את עצמנו, אותנו כ"אמונה", כאחות הצעירה של נעמ"ת. אני עוסקים הרבה מאוד בסוגיות של חינוך, אנו הובלנו עכשיו מהלך, לדעתי דרמטי בציבור הדתי-לאומי, של תקנון למניעת הטרדות מניעות בציבור הדתי – לאומי, ש"אמונה" הובילה, ויחד עם זאת אני חושבת שהעיסוק המשותף הזה של העצמת נשים, של חקיקה לטובת נשים, של פעילות של חינוך, של יצירת נורמות ושל הטיפול באותן נשים שכן נפגעו- בטיפול מקצועי ומעצים, זה כנראה הנוסחה המנצחת.

ואני חושבת שעיריית תל-אביב יפו, שעכשיו וודאי לא יכולים להגיד שאני מחניפה למישהו, אני בכל אופן מצאתי שותפות יוצאת מהכלל מקיר לקיר, מרמת ההנהגה ורמת ראש העיר ועד רמת היועצת ושרותי הרווחה, בתפיסה המשותפת הזאת של ההעצמה. ובכל זאת, כדי שאני לא אצטייר כמי שרק אומרת דברי חנופה, אני רוצה מפה להוציא קריאה לביטול חד משמעי של רשיון העסק-שניתן על ידי עיריית תל-אביב יפו לעסק, שהוא כביכול במכבסת מילים אמור להיות לריקוד, למופע יחיד, שזה בסופו של דבר רבותי-סחר בנשים. ואני מפה רוצה להוציא ולתת קריאה לחברי במועצת העיר- שימשיכו וילחמו בתופעה הזאת.

תודה.

(מחיאות כפיים)

גב' אורית עירון

אני רוצה לומר, הגב' ליאורה מינקה, שאנו מטפלים בנשים, אנו מטפלים בגברים, והלוואי שיגיעו יותר גברים, אנו תמיד עסוקים בלהביא אותם, אנו גם נותנים מניעה, אנו גם מטפלים בילדים, ואני מקווה שנעשה עוד כמה פרויקטים, והרבה מהם בשותף באמת עם המינהל לשרותים חברתיים בעיריית תל-אביב.

אני רוצה להזמין את האחרונה- חביבה לשאת ברכות, את יו"ר נעמ"ת- עו"ד טליה ליבני. אני רוצה לומר משהו: במצב קשה, כשיש כסף, כשאיין כסף, טליה אומרת: מרכז גליקמן, הקצפת.

גב' ליבני

היהלום שבכתר.

גב' אורית עירון

אף פעם לא שמענו את המילה- אין.
טליה, אני רוצה שתבואי לשאת את דברך.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-10-

גב' ליבני

חברות וחברים :

נתן- מ"מ ראש העיר, אנו חברים כבר- אני לא אגיד כמה שנים.
יעל, ליאורה, רותי, אני מונה את השורה הראשונה, אורית, רונית, יעל-אשתו של רון, וכל החברות
הקרובות שאני רואה כאן.

כשאני בוחנת את נושא המאבק באלימות כלפי נשים, אני שואלת את עצמי דבר ראשון : מי
אחראי להמשך המאבק? זה קצת תשובה לדברך יעל. אם נניח ארגוני הנשים יחליטו לא לעסוק
בנושא, מי רואה את עצמו כאחראי למלחמה בנושא? אני לא חושבת שיש גוף שהוא אחראי. אני
חושבת שבכלל בכמה תחומים שאנו נמצאים בהם ופועלים, כאשר אנו מסתכלות לראות מי
אחראי, אין מישהו שאחראי. אותו דבר אגב בעניין המעונות. אם לא נקיים מעונות, מישהו יחליט
שהוא אחראי לכך שיהיו מעונות לילדים? נפגשתי פעם עם ראש העיר חולדאי, והוא אמר לי : את
מתנדבת להפעיל, ואת באה אלי לבקש עזרה. איפה כתוב שאני אחראי לנושא? ופה בעצם התשובה
יעל. לפני כשנה פניתי לראש הממשלה וביקשתי שתוקם רשות למאבק באלימות במשפחה,
שתאחד את כל הגופים שמטפלים, שתקבל על עצמה אחריות לפעול יום-יום, שעה שעה, למאבק,
להסברה, לטיפול, למתן מידע, לתקציבים, כולנו נעזר לה. שלא יהיה מצב שמישהו יפול בין
הכסאות. כי כאשר אנו בוחנים הרבה פעמים מקרים שגם הודענו למשטרה, או גם פנו לשרותי
הרווחה, אבל בסוף נוצר רצח ואנו בודקים אותו בדיעבד, אנו רואים שבאיזהשהו מקום, עם כל
העובדה שכל אחת מהתחנות פועלת במכסימום היעילות והמסירות והתקציבים שיש לה, מישהו
נפל בין הכסאות. קיבלתי תשובה שהנושא הועבר לוועדת השרים לענייני חקיקה.

גב' אגמי

הוקמה ועדה בין משרדית לצורך העניין, ואני יושבת בה.

גב' ליבני

אתם בוחנים את העניין של הקמת הרשות? הנושא של הקמת הרשות עדיין נבחן. לי נכתב שזה
הועבר לוועדת שרים.

את צודקת שהנושאים החברתיים כולם נמצאו בתחתית סדר העדיפויות של הממשלות של
ממשלת שרון, ביבי, אולמרט, זה התחיל עם סילבן שלום וכל הגזרות הכלכליות שאנו זוכרים את
זה היטב. אני מאוד מקווה שמפלגת העבודה- שתרכיב את הממשלה בכנסת הבאה, הנושאים
החברתיים יעמדו בראש סדרי העדיפויות.

קריאה

פה אנחנו לא פוליטיים.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-11-

גב' ליבני

לא לא, חייבים להיות פוליטיים.

וגם הנושא שלנו- קביעת גוף שיהיה אחראי לטפל. אבל כל עוד לא נקבע גוף, כל אחד עושה כמיטב תבונתו, שיקול דעתו והבנתו מה הדרך הטובה ביותר לטפל בעניין, וזה מעבר לקטע של הטיפול בנשים המוכות עצמן. אין מה לדבר, הפעלת מקלטים זה א', ב'. גליקמן- שזה הדבר היפה ביותר שהוקם בארץ, ותודה לעיריית תל-אביב, ותמסרו את זה לכל מי שהקים, ותודה לרונית ותודה לאורית, ותמסור לראש העיר, ותודות רבות לך יעל- יש לך יד ורגל והרבה ידיים והרבה רגליים. אני חושבת שהדבר היפה ביותר שהוקם הוא מרכז ידע בנושא, שמגוייס היום לדבר אחד: להחזיר מודעות וידע בכל הרמות במדינת ישראל באמצעות מקומות העבודה. ולא רק באמצעות מקומות העבודה, גם באמצעות הצבא, ועל זה תספר לכם שירלי. ואם נעמ"ת מוצאת את עצמה במצב שלה- תורמת כסף ומשתתפת תקציבית עם צבא-הגנה לישראל, רק על מנת שתהיה לנו ההזדמנות להעביר את הידע הזה שאנו רכשנו פה, למודעות של כל גבר ואשה בישראל.

את זה אנו יכולים לעשות. אבל אנו לא עושים את זה רק יום אחד בשנה, אנו עושים את זה 365 ימים בשנה. אנו התחלנו בשנה שעברה את הנושא- בואו נעבוד על זה, שזה הסברה באמצעות דיון והצגה, אמצעי חזותי שמקל על העברת המסר, במקומות עבודה. עברנו עשרות מקומות עבודה. אני חושבת שאחד המקרים המוצלחים ביותר, אורית סיפרה לי שבנחל שורק ישבו באודיטוריום מהמנכ"ל ועד עובדת הנקיון, כל העובדים, וכולם שמעו את ההרצאה, את הדיון, השתתפו בדיון, שאלו שאלות, וגם אחר כך באו פניות. כי בדרך כלל כשנמצאים במקום עבודה, ואתה מחזיר דבר ראשון את האינפורמציה, את אותם סימנים, את אומרת- כולם צריכים לדעת את הסימנים, זו הדרך. אין לי דרך להגיע אל כל המשפחות בישראל בצורה אחרת, באמצעות מקומות העבודה אני יכולה להבטיח דבר אחד- שכשידעו את הסימנים תוכל החברה לעבודה לומר: רגע, את זקוקה לטיפול, ואני גם יודעת לאן להפנות אותך. ואם אני אראה גבר שמצלצל 100 פעמים לאשתו, אני לא אפול מהכסא עד כמה הוא אוהב אותה, אני אגיד לו: תשמע, אתה לא רק מגזים, אלא יש לך בעיה, ואני יכולה להפנות אותך למקום ששם יוכלו לטפל בך.

אני חושבת שעד שתוקם רשות לאומית להבטיח שלא יקרו מקרי רצח, הטיפול באלימות הוא כן מוטל עלינו. פשוט אני רואה את זה כאחריות של נעמ"ת, ליאורה רואה את זה כאחריות של "אמונה", אנחנו רואים את זה- כל ארגוני הנשים, כאחריות שלנו. וכמובן שאנו זקוקות לשתוף פעולה, לסיוע של כל הגורמים – בכנסת, בממשלה, בקהילה, ברשויות וכו'. אבל בהעדר אף אחד אחר- אנחנו נמצאות פה ואנו נמשיך במאבק בכל הדרכים.

אני מודה לכל אלה שעוסקות בנושא, אני מודה במיוחד באמת לצוות גליקמן שעושה עבודה יוצאת מן הכלל. אני מקווה שאנחנו נוכל לראות את עצמנו גם כפורום גליקמן, שיוכל להתכנס מידי פעם, לבחון נושאים של חקיקה. ולא שלא הצענו הצעות חקיקה, הצענו הצעות חקיקה: חוק נפגעי עבירה תוקן, הצענו הצעות חקיקה, הדברים מתקדמים, אבל זה דברים שהיתי אומרת- יותר טכניים שמקלים על הפעילות. אני מצפה לשתוף פעולה של כל היושבים, של כל הגורמים,

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-12-

ואני מאחלת לכולנו שתהיה לנו שנה פוריה של מאבק, ושנצליח להביא למצב שכל משפחה בישראל לפחות תדע על מה אנחנו מדברים, ותדע מה הסימנים ולאן ניתן לפנות. תודה.

(מחיאות כפיים)

גב' אורית עירון

תודה לעו"ד טליה ליבני.

יושבת כאן עוד שותפה שלא הזכרתי, אסתי שטרן, ואני מוכרחה לציין אותה, ואני חושבת שאחד הפרוייקטים המעניינים שהיא עושה, ואני מקווה שבהמשך גם הפרוייקט שלה- של אלימות בין וכלפי זקנים- יוצג.

בהמשך לנושא החשוב שאנו דנים בו היום, אני רוצה להזמין את סא"ל שירלי קרני, סגנית יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים, שותפה אמיתית ביום-יום בעשייה, והיא תציג את הפרוייקט שאנו עושים בצה"ל.

סא"ל שירלי קרני

מר נתן וולוך- מ"מ ראש העיר.

הגב' יעל דיין- סגנית ראש העיר.

עו"ד טליה ליבני- יו"ר נעמ"ת, שותפה יקרה.

את אורית אני אחבק בסוף.

(הצגת הדברים מלווה בשקפים) הבאנר הזה מופיע באתר יוהל"ן באינטרנט ובצה"לנט, וזה הבאנר ששמנו לקראת יום המאבק הבינלאומי באלימות נגד נשים. ולי ניתנה הזדמנות היום, ואני מברכת על ההזדמנות הזאת, לתת דוגמא לשותפות מוצלחת ופעילה – בין גורם אזרחי- נעמ"ת לבין גורם צבאי, יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים- שאני פה מטעמה, לקדם נושא חברתי, ואני חושבת שהנושא הוא ידוע.

שמנו לנו מטרה לפני שנה וחצי, או מטרות, אבל הן בעצם מטרה אחת מחולקת: להעלות את המודעות בקרב חיילים, חיילות ומפקדים בנושא אלימות במשפחה ובקרב בני זוג. להעלות את המודעות בקרב גורמי הטיפול: רופאים, חובשים, עובדות סוציאליות, קציני בריאות הנפש וגורמי ת"ש.

לשפר את המענה הטיפולי שניתן לחיילות נפגעות אלימות.

ולשפר את היכולת לאסוף נתונים אודות התופעה בקרב משרתי ומשרתות צה"ל בחובה. אני אומרת בחובה, כי בקבע יש לנו נתונים, בחובה היתה לנו בעיה.

ובנינו תכנית פעולה שאנו קוראים לה: המענה השלם.

בשלב הראשון, לפני כשנה וחצי, יצרנו או פעלנו לתת הנחיה מקצועית לגורמי בריאות הנפש שמטפלים באלימות גם בקרב נשים וגם בקרב גברים. וב11.7.2004- הבאנו אותם לפה. אמרנו

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-13-

שאם יש מוקד ידע, שיבואו ויפגשו את מוקד הידע. ועשינו כאן יום עיון מקצועי לגורמי בריאות הנפש, כאשר מטרת היום היתה להכשיר אותם, כפי שאמרתי, לטפל. אבל לטפל לא רק בנשים, לטפל גם בגברים, ולא רק במשפחה-אלא גם בין בני זוג, כי בצבא- הרבה מהמקרים שאנו מטפלים בהם הם מקרים בין בני זוג. ואני מעריכה שחלקכם זוכרים, לא מזמן התפרסמה כתבה בעתון על חיילת שנרצחה על ידי בן-זוגה, אזרח במקרה הזה. יש לנו כרגע תיק בבית דין עם מספר אישומים כנגד חייל, אלימות זו מילה עדינה למה שהוא עשה לה במספר חודשים, מספר חקירות מצ"ח מתנהלות בימים אלה, בקיצור- בצבא-הגנה לישראל, גם בנושאים האלה יש מה לעשות. אז השלב הראשון היה קודם כל לטפל או לתת את הידע המקצועי לגורמי בריאות הנפש. אבל אמרנו שזה לא מספק, ואנו צריכים לגבש מדיניות לטיפול בחיילות שנמצאות בסיכון, כי אזרחית יודעת לפנות למרכז לנפגעות, וגם ניתן לתת לה מענה דרך מעון כזה או אחר. אני לא יודעת לתת מעון לנשים מוכות, אין לי דבר כזה בצבא, ואמרנו שאנו צריכים לייצר משהו כזה, אולי יהיה לו שם אחר, אבל אנו צריכים לייצר משהו כזה. אז גיבשנו. אמרנו ועשינו. בשתוף עם מחלקת הפרט באכ"א- צה"ל סוכם נוהל: חיילת שפונה במצוקה עקב אלימות במשפחה- גורמי הת"ש מחוייבים לתת לה מענה מיידי. למה הדגש הוא על המיידי? כי אין לנו זמן. לא – בירוקרטיה ותגשי טפסים, ומי שהיה בצבא והגיש אי פעם בקשה לגורמי הת"ש מכיר את זה. מהיר. יש סמכות למש"קית הת"ש וקצינת הת"ש לתת לה פתרון להלנה לחודש עכשיו! לא צריך שוב בירוקרטיה, שום אישור מאף אחד שיש לה באמת אלימות בבית או מצד מישהו, היא צריכה רק להגיד! קודם כל ניתן לה מענה לחודש, עכשיו תבדקו.

זה השלב הראשון, סוכם ובוצע.

לאחר מכן אמרנו: צריך גם לטפל. מה קורה אם היא סובלת מאלימות בבית ואני צריכה להוציא אותה מהבית? סיכמנו שהנוהל יהיה- שהיא תוכר כחיילת בודדה. ברגע שהיא מוכרת כחיילת בודדה, אנו יודעים לתת לה הלנה וכסף, כמו חיילת שהוריה גרים בחו"ל, או חס וחלילה- יתומה מהורים. מבחינתנו, אם היא סובלת מאלימות בבית, היינו הך. הלכנו יותר רחוק: מה קורה אם יש לה בית נפלא, אבל מי שעושה לה את זה זה חבר שלה, והוא מחכה לה ליד הבית, ואני צריכה לנתק אותה מהמקום שבו היא בסכנה. ברגע שהיא נכנסה לתוך הבסיס הצבאי- היא מוגנת, אבל ברגע שהיא הולכת הביתה היא כבר לא מוגנת, איך אני יכולה לשמור עליה שזה לא יקרה לה ביום שישי או בשבת? גם חיילת כזו- צריך לתת לה מענה חלופי, מענה להלנה במקום אחר. תהיה לה תמיכה מהמשפחה- אישית- תומכת ואוהבת, אבל כנראה שאנו נצטרך לתת לה תמיכה אחרת. גם פה המחוייבות היא על הצבא. לא כל משפחה יודעת לשאת כלכלית ולהחזיק את הבת שלהם במקום מגורים אחר, אז המחוייבות היא שלנו בצבא. גם היא תוכר, בדומה לנוהל הקודם, ואנו ניתן לה הלנה חלופית. סיוע כלכלי הוא במידת הצורך, אם ההורים יודעים לתת אנחנו לא צריכים, אם לא- אנחנו ניתן.

זה סוכם ובוצע, ואגב גם פורסם כבר.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-14-

אמרנו- זה לא מספיק, צריך גם לאתר ולזהות, יש לנו עוד כמה חובות. גורמי הטיפול יודעים לטפל, אבל איך נגיע? אז הלכנו לקצין רפואה ראשי. יחד עם קצין רפואה ראשי כתבנו הוראה חדשה, הוראה שמתפרסמת בקרוב, עכשיו זה שלב האישורים האחרונים שלה. פקודה בצבא להוציא- זה שנה בערך. שם ההוראה: מניעת אלימות במשפחה ובקרב בני זוג, שימו לב, אנו כל הזמן מדברים על- בקרב בני זוג, כי יש לנו ייחוד בענין הזה, ודיווח על חשש באלימות. המטרה, זה ציטוט מתוך ההוראה: קביעת המדיניות והנהלים לטיפול במטופלים, גברים ונשים, העשויים להיות נפגעי אלימות במשפחה או במערכת זוגית.

מתוך הפקודה ציטטתי שני סעיפים בלבד, הפקודה היא כמובן הרבה יותר רחבה: "מטפלים יפעלו", זו פקודה בצבא, עכשיו זו חובה. "מטפלים יפעלו לאיתור מקרי אלימות במשפחה או במערכת זוגית כחלק משגרת עבודתם, לאור הנזקים הבריאותיים והנפשיים המוכחים, הנלווים לתופעה". אבל לא רק זה. חלה עלינו, על הצבא חובה, "ענף הרפואה יפעל להקנות ולהטמיע בקרב מטפלים את הידע הנדרש לגבי התופעה והסימנים הקליניים האופייניים למצבי אלימות בקרב נפגעי אלימות". אגב, מטפלים זה כל הגורמים המטפלים: זה רופאים, זה חובשים, בצבא זה לא אחיות, זה חובשים, זה גורמי בריאות הנפש, עובדים פסיכולוגיים, יש שם רשימת כל הגורמים הרפואיים שאי פעם הומצאה נרשמה בתוך הפקודה הזאת, וזה מכסה את כולם.

אבל גם בזה לא הסתפקנו. אמרנו: איך נדע אם יש לנו יותר תופעות, פחות אלימות, איך נדע מה סוג האלימות שאנו בכלל מתמודדים אתה, כי עד היום כפי שאמרתי, ולכן שמנו את זה כמטרה, לא היתה לנו יכולת לרכז את הנתונים בקרב חיילי חובה. אז החלטנו לטפל גם בסוגיית ריכוז הנתונים. סיכמנו עם מצ"ח, עד היום כל חקירת מצ"ח או כל דיווח למצ"ב בנוגע להטרדה מינית- מגיעה ליוה"ל. יוה"ל זה יועצת הרמטכ"ל לענייני נשים.

שאלה

מי זאת?

סא"ל שירלי קרני

היום, תא"ל דבורה חסיד.

הלכנו למצ"ח ואמרנו: לא רק הטרדה מינית מעניינינו עוד, מהיום והלאה, כל דיווח על אלימות כלפי נשים אנו מבקשים לקבל, לא רק לידיעה, אנחנו רוצים את התיק. כמו שאני מקבלת כל תיק על הטרדה מינית, ואני רואה את הדו"ח עצמו, את דו"ח חקירת מצ"ח, חוות דעת פרקליט, האישיומים, הכל אני רואה, עכשיו אני רוצה לראות הכל גם על אלימות כלפי נשים. זה התחיל להגיע, זה עובד. מצד אחד אני אומרת שזה טוב, מצד שני- אני צריכה גם לקרוא את זה, וזה לא עושה טוב כשקוראים את זה. ושילבנו אינדיקציה במערכת הממוחשבת של הרופאים- שאומרת שכשהוא מאתר ומזהה ארוע שהוא על רקע אלימות, הוא מחוייב לשים אינדיקציה במחשב. דרך

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-15-

זה אנו יכולים להפיק דוחות על מספר הארועים ועל סוג הארועים. יש לו מספר אינדיקציות, יש הבדל בין במשפחה ובין בני זוג, או בעברו- כאשר הוא היה ילד וכו', אבל יש מספר אינדיקציות, דרך זה אנו יכולים לבוא ולהגיד: כמה ארועים יש לנו, עלינו, ירדנו, מודעות, השתפרנו, לא השתפרנו, ונדע לשים לעצמנו מדדים. אז טיפלנו גם בסוגיה הזאת.

שאלה

כלומר, כל רופא שחייל בא אליו עם שפעת, רואה שהיה ארוע של אלימות במשפחה?

סא"ל שירלי קרני

כן. אבל בצבא, בין גורמי הרפואה, לפי ייעוץ משפטי – אין מניעה, יתרה מזאת- יש חובה לדעת. והם רואים הכל אגב, הכל, כי להמשך הטיפול זה נדרש. זו חוות הדעת המשפטית שהגיעה, בין רופאים. כמובן שאני למשל, כאשר אני מפיקה דו"ח, הם לא נותנים לי אותו שמי, אני מכירה את זה דרך מצ"ח, אני מורשית בפקודה לראות. אמרנו, עכשיו זה החלק הקשה, כי עכשיו זה איך לגרום להם ולהן לדעת, וזה מערך ההסברה, כל טיפול ההסברה. אמרנו שלפני שנצא לאיזהשהו מערך הסברה גדול, בואו נגבש מה אנו רוצים ובואו נריץ PILOT, אז גם לי יש דוגמא ל-PILOT נהדר, וגיבשנו PILOT. ואמרנו: יש לנו שתי אפשרויות, אנו מציעים לכם שתי אפשרויות: אפשרות אחת זאת הרצאה, פלוס הסרט- מי שמכיר: ענת אלימלך והסיפור האמיתי, ואפשרות שניה זאת הרצאה פלוס הצגה: או "להכאיב וללטף" או "המחברת הצהובה של סיוון". כל הפעילויות האלה אושרו. יש בצבא תהליך, צריך לאשר תכנים לפני שמכניסים אותם לצבא, אושר.

לקחנו יחידה גדולה ועשינו בה PILOT על שתי אוכלוסיות: פעם אחת לקחנו אל כל החיילים והחיילות והכנסנו אותם לאולם, ופעם שנייה לקחנו את כל המפקדים והמפקדות, נגידים וקצינים והכנסנו אותם לאולם, ובסוף העברנו להם שאלון. לא שמתי כאן על גבי השקף את כל השאלון, אבל שמתי את העיקר שלו. אלה הנתונים שהם מלאו לנו אחרי הפעילות. אנחנו היינו בשוק, לא הם: 94% מקרב החיילים והחיילות ציינו במידה גבוהה כי יש מקום להעביר את הפעילות בקרב חיילים וחיילות.

96% מקרב המפקדים והמפקדות, ציינו במידה גבוהה כי יש מקום להעביר את הפעילות בקרב מפקדים ומפקדות. יותר כן מזה – לא צריך! ואז ידענו שאנו בדרך הנכונה, אנו יודעים להציע משהו טוב, אנו יודעים להציע משהו שמדבר לקהל, ועכשיו צריך ללכת ולהגיע לקהל.

אז יצאנו למערך הסברה. וכפי שצויין כבר על ידי יו"ר נעמ"ת- קיבלנו תרומה שמאפשרת לנו לסבסד את הפעילות. כי בסוף אנחנו מתחרים. אנחנו מתחרים נגד נושא הסמים, אנו מתחרים נגד נושא ההטרדה המינית, הוא בכוחותינו אבל גם זו התחרות: מה להעביר, הרצאה על זה או הרצאה על זה? אנו מתחרים נגד אלכוהול, אנו מתחרים נגד אלימות בכלל ולא רק אלימות נגד

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-16-

נשים. אצל המפקד יש הרבה נושאים ערכיים שהוא צריך לעשות עליהם פעילויות, ובסוף אנו מתחרים, והשאלה בסוף-במה הוא יבחר. ואנו רצינו לייצר לו פעילות שלא תהיה מאוד יקרה- כדי שיהיה לו קל לבחור בנו, כי יש לנו אינטרס. והתרומה הזאת בהחלט עוזרת. המפקד צריך לשים כסף, הוא מממן, כי צריך דמי רצינות, הוא מממן חלק מהפעילות, וחלק מהפעילות מממן על ידי אותה תרומה שניתנה לנו. ואז אמרנו: איך נגרה אותם להזמין? לקחנו את כל סגלי החינוך והושבנו אותם באולם, קבוצה מאוד גדולה, כ-250 איש, הבאנו את אורית-שתרצה להם, הבאנו את ההצגה שתופיע בפניהם, וסיפרנו להם קצת על מקרים שקורים לאחרונה בצה"ל לאחרונה, כלומר- זה לא בחזקת העתון מדבר, זה בחזקת פה בבית ספרנו שלנו, בימים אלה, ואמרנו להם: עכשיו הכדור בצד שלכם, התפקיד שלכם עכשיו זה להזמין.

פעילות נוספת עשינו באותה מידה, לכל גורמי הפרט הבכירים של הצבא, זה סגל הת"ש הבכיר של הצבא, שם גם סיפרנו להם על אותה מדיניות שסיכמנו לגורמי הטיפול. כלומר, גם הסברה וגם מידע. נא לפנות במידה שפונים אליכם.

ויצאנו לדרך לפני כשלושה שבועות, להריץ את המערך. כבר יש אגב הזמנות, אבל גם צריך לשווק. מעבר למערכי הידע- צריך לשווק, אז שמנו מידע באתר יוה"ל- גם באינטרנט וגם בצה"לנט, וכפי שאמרתי, הבאנו הוא מתוכו, יש מאחוריו מידע. שמנו מידע באתר חיל החינוך לכל סגל החינוך, תכנסו ותראו מה אנו מציעים לכם. ביום חמישי הקרוב תופץ אגרת לכל סגל הפיקוד של הצבא- מרמת רס"ן ומעלה, שמדברת גם על הפרוייקט וההסברה, ומעודדת אותם להזמין, וכמובן גם על הסימנים ואחריות המפקדים לשלומם של החיילים והחיילות, וחלק מהאחריות היא גם לטפל בנושא הזה. ויש ליוה"ל- זה נקרא עיתון ממוחשב, הוא מופץ בתוך הצבא, בצה"לנט, נקרא: אחת משלנו, שבו אחת לתקופה אנו מפרסמים מידע בנושאים שונים. כל פעם זה מספר נושאים, ואחד הנושאים שיכנס הפעם זה כמובן אלימות כלפי נשים.

אז זה המענה השלם: מגורמי הטיפול, דרך גורמי האיתור, דרך גורמי ההסברה. אגב, אנו מכניסים כרגע שיעורים לתוך הכשרות בצבא, כך שיש מעגלים נוספים של תהליכי הטמעה, אבל ראינו את זה כמעגל שלם.

ואני לא יכולה לסיים בלי שקף התודות:

כי כל מה שאמרתי, ואני אומרת אנחנו, ואנחנו זה כולל את כל מי שעזר לנו וסייע לנו, ואני מדברת בעיקר על שתיים שיקרות לנו מאוד: על יו"ר נעמ"ת ועל מנהלת המחלקה למניעת אלימות במשפחה בנעמ"ת. כי לי יש יועצת אישית. אנחנו יועצים לרמטכ"ל, לנו יש יועצות לענייני אלימות. כל מה שעשינו, ולא רק ההסברה, היה בעזרת הייעוץ הזה. כלומר, כאשר אני עושה דיון עם גורמי הפרט בצה"ל-איך לקדם את המענה הטיפולי לחיילת, יושבת הגב' אורית עירון איתי בדיון. כלומר, זה לא רק איך לעשות הצגה, אלא גם שהיא תשב ותעזור לי לתת את המענה הכי נכון. ושהסיכום, שהתפלאותם עד כמה הוא מוצלח, היה הודות לרעיונות, בין היתר גם שלה. ושהיא תעזור לי לצאת במערך ההסברה החוצה, ושהיא תעזור לי לגבש כל מה שראיתם, בין אם זה עם הקב"נים שעשינו פה, אז כמובן שזה בעזרתה, אבל כל שלב ושלב שעשינו - היה עם ייעוץ מקצועי

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-17-

צמוד. וזה היה החלק של הקמת מוקד ידע, וזה היה ממש יישום הלכה למעשה, ואני אומרת- שבלעדיכן זה לא היה אותו דבר.

גב' ליבני

אני מודה לכם על שנתתם לנו הזדמנות להוכיח שהרעיון עובד, ולא סתם עובד, אלא עובד במערכת הכי חשובה- שפוגשת את החיילים והחיילות בגיל 18. עכשיו אנו ניקח את המודל, ונשפר אותו לכל מקומות העבודה. כי אנו נותנים שם את ההרצאה ואת ההצגה, אבל אין לנו מודל של מעקב במקומות העבודה. הטמעת יתר, כך שהמעסיק ירגיש אחריות על עובדיו, כפי שאתם מרגישים אחריות על החיילים והחיילות. את יכולה לדעת ואת יכולה להגיד גם ליוהל"ן, אנחנו נמשיך לתרום לפרוייקט הזה לצבא.

סא"ל שירלי קרני

אני שמחה מאוד.

גב' ליבני

אנחנו לא ניתן לפרוייקט הזה להפסיק, המנגינה הזאת חייבת להמשיך.

סא"ל שירלי קרני

נכון. אני שמחה מאוד. זה חשוב ביותר.

אני הבאתי איתי ספר שאני לא יודעת אם אתן מכירים ומכירות, הוא נקרא: כאשר אני הייתי פאטי בלריני. אני זכיתי לקבל תרומה של 2,000 ספרים כאלה, ואני הולכת לחלק אותם בצבא עכשיו. "מותחן עוצר נשימה המתאר 9 חודשים של חיי נישואין מצמררים. גיבורת הספר היא אשה רגילה, שנקלעת לתוך מערכת יחסים אובססיבית, עם בעל מטורף, המטיל טרור על חייה. במהלך 9 החודשים האלימים פאטי מגיעה לסף אובדן צלם אנוש. שלא כמותחנים אחרים- הסיפור הזה הוא אמיתי. הספר כתוב מפרקים אישיים המבטאים את תחושותיה ומחשבותיה של המחברת, בעקבות הארועים המזעזעים והמרתקים הנפרסים בפרקים המבוססים על עדותה- במשפט האלימות המשפחתית החמור ביותר שהיה אי פעם בקנדה. ספר מדהים, אני הבטחתי לאורית עותק והבאתי אותו איתי. שם הספר הוא: כשאני הייתי פאטי בלריני, יצא לפני כמה שנים, אני גיליתי אותו במקרה, פשוט מי שעזר להוציא אותו יצר אתי קשר.

שאלה

באיזה הוצאה הוא הוצא?

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-18-

סא"ל שירלי קרני

הוצאה לאור "בכור", יצא בשנת 2002.

ציטוט אחד מתוך הספר: "ואחרי שהוא היכה אותי בפעם ההיא, המכות האלה לא היו הכי חזקות שאי פעם חטפתי, אבל תפסתי שעלי להיחלץ, שעלי להיחלץ מהמנוול הזה מפני שהוא עומד להרוג אותי".
זה הספר. מזעזע!

שאלה

במידה שמתברר לכם שהתוקף או התוקפן הוא בצבא, בין אם חייל, בין אם איש קבע, בין אם מפקד, מה קורה?

סא"ל שירלי קרני

נורא פשוט, אני אספר לך את המקרים המתרחשים עכשיו: יש חקירת מצ"ח, העמדה לדין, מאוד ברור.

שאלה

שאלה נוספת היא לגבי החיילת שמשתחררת לאחר תקופה של 20 חודש. הקשר שלכן אחר כך בהמשך, מול מי הוא?

סא"ל שירלי קרני

אורית. לנו יש כתובת, קוראים לה אורית, מרכז גליקמן. תגדילו לה את התקציב, אני תומכת, כי גם בהסברות אנו אומרים להם ואנו נותנים להם ברושורים של המרכז. כי מי שעומדת קרוב מאוד לשחרורה, וכאשר אני באה לאולם יושבים שם כאלה שמחר משתחררות וכאלה שהתגייסו אתמול. אנו אומרים להם: בתוך הצבא- אלה הגורמים, מחוץ לצבא- הנה טלפונים, והם אגב פונות. בגלל שיש לנו קשר אנו יודעים שהן פונות. אחרי כל הרצאה יש לנו פניות אגב, שזה מדהים.

שאלה

למה נעמ"ת?

סא"ל שירלי קרני

כי בסוף בכל סדרי העדיפויות, גם וגם וגם.

גב' ליבני

כי אין גוף אחר אחראי במדינה. ועד שהוא יהיה, אנחנו פה.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-19-

גב' אורית עירון

תודה רבה לשירלי.

(מחיאות כפיים)

גב' אורית עירון

תודה לשירלי.

אני רוצה להזמין לסיום- על פרוייקט מאוד מאוד מעניין, גם כן בתחום הזה, את הגב' רות סופר- יועצת ראש העיר למעמד האשה.

גב' סופר

שלום.

(הצגת הדברים מלווה בשקפים) אני אציג לכם ערכה ממוחשבת, שעוסקת בנושא האלימות כלפי נשים. זו ערכה שתכנס לתוך מערכות אינטראנט בתוך מקומות העבודה. ציינו פה לפני את חשיבות העזרות במקום העבודה כמקום שעוזר לנשים להגיע לסיוע ולטיפול, וזאת ההנחה שבבסיס בניית הערכה. אבל אני בכל אופן רואה חשיבות בלהתחיל קצת לספר על ההסטוריה המקצועית של התפתחות הפרוייקט במסגרת העבודה רבת השנים שלנו עם שותפות תל-אביב-לוס אנג'לס. הזכירו קודם הרבה שותפויות, אי אפשר בלי שותפויות, פרוייקט מניעת אלימות יחד עם לוס-אנג'לס היה בעצם הפרוייקט הראשון שנכנס למערכת של מספר מאוד גדול של פרוייקטים, מר וולוך, שאנו מובילים ביחד, וזה בעצם תעודת כבוד לפרוייקט עצמו.

פרוייקט השותפות פועל כ-9 שנים, יחד אתנו, וכשהתחלנו את נושא מניעת האלימות, בראש ובראשונה יצאנו בסקר משותף, שהתבצע כאן בתל-אביב יפו. באמצעות הסקר אנו בדקנו את היקפי התופעה והתייחסויות נוספות-התנהגותיות-ערכיות כלפי הנושא של אלימות כלפי נשים, והגענו למימצא כאוב, שבו למדנו ש-12.5% מבתי האב בתל-אביב- נמצאת בהם אלימות במשפחה כזאת ואחרת. אנו נעזרנו בשותפים שלנו להבין מה זה אומר, ללמוד יותר ולחפש דרכים נוספים לדרכים שבהן מטופלת האלימות כלפי נשים בתל-אביב-יפו. ואז הגענו לנושא של מקומות העבודה, ומסתבר שבארה"ב הנושא מתקדם. זאת אומרת, אנו עכשיו מגלים, כפי שצויין, את הפוטנציאל שנמצא במקומות העבודה כגורם שמסייע גם הוא, ומסתבר שבארה"ב הנושא עובד כבר כמה שנים, והחלטנו לאמץ תכנית שנהוגה שם. אנחנו למעשה למדנו את התכנית מהם ואימצנו אותה במסגרת עיריית תל-אביב-יפו. התכנית נקראה "אל אלימות", ובמסגרת תכנית זו, שהיא במעט מזכירה את התכנית שהוצגה על ידי צה"ל, עובדים רבים של המערכת במחלקות שונות בעירייה, עברו באמת את הנושא של סדנאות, למידה, השתלמויות. הלכנו יד ביד עם גליקמן, נעזרנו גם בנושא החוויתי של הצגה, ולמדנו את הלמידה שלנו-שבעצם הגברת מודעות

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-20-

והבנת התופעה מסייעים להגדיל את הפניות, אבל אנו לא הסתפקנו בזה. עדיין הפער בין המודעות לבין היוזמה לעשות את הפנייה – לא סיפק אותנו, והחלטנו להמשיך הלאה. צריך גם לציון שגם הפרוייקט של מתנדבות בתחנות המשטרה שהוזכר, גם הוא כתוצאה מהשותפות. כיום הפרוייקט מופעל על ידי מועצת הנשים, וזה שוב מראה שיש פה איזושהי מסגרת מעטפת מערכתית של תכניות שונות.

ועכשיו אני חוזרת ל"אל אלימות". במסגרת התכנית אנחנו ערכנו כנס לאומי, על מנת ללמוד יותר, על מנת להשתפר יותר. אל הכנס הוזמנו מומחים מארה"ב, שהם בעצמם מפעילים את התכנית בתוך מקומות העבודה. היו בתוך הכנס מומחים מחברה שקוראים לה "ליז קלייברן", מוכרת לחלקן בוודאי, ומחברת ביטוח בשם BLUE SHILDS, וארגון אחר שהוא בעצם ארגון גג של מקומות עבודה, אולי צה"ל עכשיו יהיה אחד מהם, שמפעילים את התכנית בקרבם, ולמדנו על האופנים השונים שבהם מופעלות התכניות. בעקבות הכנס הקמנו צוות פעולה, שיש בו גם אנשים מחברות שונות, ממקומות עבודה שונים. ורק לשם ההדגמה, הקבוצה מנתה את נציגי "אגד", ונציגי מ"אגד" נמצא גם עכשיו, פיני. חברת "בזק", חברת "מוטורולה", חברת החשמל, חברה לייעוץ ארגוני, כמובן נציגי מינהל השרותים החברתיים, נציגי השותפות, גליקמן כמובן, ומשרד העבודה והרווחה. ואז, כשישבנו על המדוכה על מנת למצוא באיזו דרך נוספת אפשר להביא את העניין אל לב ליבה של העבודה, ולגייס את מה שהוזכר פה קודם, את האחריות שבאה ממקום של מנהיגות, של מי שמנהיג ומוביל את הארגון, נקדם את זה על ידי בניית אותה ערכה שאני אציג בפניכם, שוב כדי להגיע אל אותו הלב.

ולפני שאני אציג את הערכה, שוב, כמו שקודמי אמרו- יש הרבה שותפים לפרוייקטים האלה, אבל יש דמות אחת שעובדת אתנו בשותפות, זו מרילין פפר, שהיא הובילה אותנו כמו ילדים קטנים אחריה, והצליחה לחבר את כל הגורמים, לחבר אותנו בשיחות ווידיאו בלתי אפשריות עם השותפים שלנו בלוס-אנג'לס, והיא עומדת מאחורי כל הדברים הנפלאים האלה שנוצרו, ואפשר לתת לה את כל השבחים על יצירת הערכה הממוחשבת שאתם בעצם הקהל הראשון שרואה אותה.

אז מרילין-באמת המון תודה. את עושה את הבלתי אפשרי. אלף תודות.

(מחיאות כפיים)

אני אתחיל עכשיו את המצגת, ותסייע בידי ישראלה מחברת "פנדה", שסייעה בידינו. קודם כל הערכה הזאת תופיע בשתי אפשרויות: אפשרות אחת – של POWER POINT, שאפשר להסתכל בו בצורה ליניארית, האפשרות השנייה זאת כעין אתר אינטרנטי – H.T.M.L, כששתי האפשרויות האלה יותקנו בתוך האינטראנט במקום העבודה. אז זה נכון שלא כל מקום עבודה-יש לו אינטראנט, וזה בעיקר במקומות עבודה גדולים. אנו נכנס לשם, ואנחנו נראה מה יקרה הלאה, אנו לא רוצים לחכות שלכל החברות יהיה אתר אינטראנט, אבל זה בהחלט משהו שהולך ומתפתח.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-21-

מה שאני מבקשת מכם כרגע, לזמן ההצגה, אם אתם יכולים לשכוח מזה שאתם מומחים ומטפלים ויודעים את כל הידע שקיים כלפי תופעת האלימות במשפחה, ומכירים את מרכז גליקמן, ויודעים את הכל, ותנסו לראות את זה מנקודת ראות של עובדים ושל מנהלים מתוך מקומות העבודה, ואיך זה מסייע לכם לעשות מה שצריך.

קודם כל אנו פותחים בערכה, שכבר מסבירה למשתמש שהוא או היא יקבלו כאן מידע כללי, מה ניתן לעשות ולאן אפשר לפנות, כלומר – זה משהו מאוד מעשי, מאוד הדרכתי. ועל מנת לעודד את אלה שנכנסו לאינטראנט, אנו נותנים תדריך איך משתמשים בדבר הזה, כאשר יש פה שוב שתי אפשרויות: אפשרות אחת- ללכת באופן ליניארי – כפתור אחרי כפתור, האפשרות השנייה- בהתאם למשתמש או למשתמשת, הם יכולים לעבור באחד הכפתורים שמוצגים כאן בשקופית, והם ימשיכו ללוות אותנו בכל שיקופית ושיקופית. והכפתורים, כפי שאתם רואים, מדברים על דברים כמו דבר המעסיק, כמו הגדרה של- מהי האלימות במשפחה, הנושא של אחריות מקומות העבודה, כיצד מזהים, אלימות היא גם, כי היא לא רק פיזית, הנחיות למנהל או המנהלת, לאן ניתן לפנות, מה אומר החוק, סיפור מהחיים, קישורים, פורומים, נתונים, ובסופו של דבר יהיה גם מקום שבו נראה הפניות לאלימות שהיא לא רק כלפי נשים, אסתי שטרן- יהיה גם מידע על מקומות שאפשר לפנות בנושא של אלימות כלפי ילדים, קשישים וכי, ונושאים שהם מוגנשים מבחינת השפה.

שאלה

זה נמצא כבר באתר של העירייה?

גב' סופר

אתם הראשונים שרואים, זה עדיין לא באינטראנט של העירייה, אבל זה בקרוב יהיה שם. החלון שלפנינו הוא מציג איזושהי פנייה אישית, כשהפנייה באה שוב- לעודד את העובדים, העובדות, המנהלים והמנהלות לקחת חלק בתוך הפרוייקט, ויש כאן אמירה שהעירייה כמקום עבודה, במקרה זה אני מדברת על העירייה כמקום עבודה, לקחה ותמשיך לקחת חלק במאבק זה בדרכים שונות. הדרך המוצעת בערכה זו מיועדת לכם- עובדות ועובדי העירייה, מנהלותיה ומנהליה. במקרה הזה מופיע שמי, אבל בהמשך אנו נתכבד בפנייתו של ראש-העירייה. כאן יש מקום לצייין שכל מקום עבודה יוכל לבחור מי בעצם יעשה את הפנייה, ובכך המצגת הזאת היא בעצם מאוד גמישה ומתאימה את עצמה למקומות העבודה. אני רוצה לציין פה ש"אגד", כמקום עבודה ענק שמעסיק הרבה מאוד עובדות ועובדים, כבר לקח על עצמו להתחבר ולחבר את עצמו לאינטראנט הזה, והתמנתה שם, אם אני מבינה נכון, וועדה מיוחדת שכבר מכינה את כל המכשור והמחשוב- על מנת שזה ייקלט עד מהרה.

אנו עוברים לנושא שבעצם נותן הסבר – מהי אלימות במשפחה. ניסינו לעשות את זה בצורה מרוכזת. אנו לא נעבור עכשיו על הנוסח, אבל בכל אופן יש פה המשכיות, כי יש פה ההגדרה

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-22-

שהופיעה אז, במחקר המשותף שאנו עשינו, ויש פה הכוונה מאוד מאוד ברורה- שיש מה לעשות. וכאן, אם אתם רואים למטה: לחצו כאן לקבלת מידע נוסף על דרכי הסיוע. המשתמשת או המשתמש יכולים להחליט, במידה שמסיבות שונות הם רוצים להמשיך הלאה, הם יכולים לחחוץ, ומיד מוצגת בפניהם מערכת שלמה של ארגונים שונים, ארגוני סיוע, שניתן לפנות אליהם. ומכאן אנו שוב חוזרים לכפתור- מהי אלימות במשפחה, וממשיכים לכפתור של אחריות מקום העבודה. מאחר שהחשיפה של המשתמשים תהיה במקום העבודה, אנו מדגישים שוב שמקום העבודה לקח על עצמו- כאחריות חברתית- לעסוק בנושא, וגם מציינים שלמעשה יש השלכות. ברגע שאשה מוכה והיא עובדת בו זמנית, יש השלכות גם על נושא של תפקוד, על נושא של ריכוז, על נושא של תרומה שלה לעבודה, וגם מסיבה זאת – מקום העבודה חייב להתייחס וחייב ליצור אקלים שהוא אקלים תומך במקום העבודה. בואו נזכור שנשים רבות חוששות לספר על הבעיה במקום העבודה, אבל כאן אנחנו נעודד אותן לפנות ולהיעזר.

אני רוצה רק לספר מהנסיון שלי, שאנו עשינו את תכנית "אל אלימות", היו אלינו פניות לאחר שעובדים ועובדים עברו את הסדנא. וזכור לי מקרה שעובדת הגיעה עם שתי חברות מהעבודה, שהן לאחר הסדנא איבחנו התנהגויות מסויימות של העובדת שהראו על חוסר ריכוז, על פיזור, על דכאון, והן יחד אתה הגיעו למשרד שלי, והעברנו אותן כמובן למרכז גליקמן, ואז התהליך נמשך. בהמשך אנו מפנים שוב את הנושא של סימנים מזהים, כשבשקף הזה הנושא של הזיהוי מופנה בעיקר למנהלים או חברים בסביבת העבודה- שחשים שמהו קורה לחברותיהם לעבודה, ולאור הסימנים האלה הם ממשיכים להתלבט ולדון מה בעצם לעשות.

כאן הרחבנו, מאחר שכולנו יודעים שאלימות היא לא אלימות פיזית בלבד, הרחבנו את המושג בנושאים נוספים של אלימות מילולית, השפלה, איסור להיפגש עם חברים ובני משפחה וכו', על מנת שתהיה ערנות גם בכיוונים האלה. הסבר למה הנשים בכל אופן נשארות. ושוב, חשוב לזכור: האשה היא לא הסיבה לאלימות, היא אינה אשמה בה.

כל אשה היא בעלת ערך, זכאית ליחס מכבד, ואינה ראויה להיות קורבן לאלימות. ואת האלימות אפשר להפסיק.

בשלב זה ניתנת פה הנחייה, כמה שיותר מדוייקת למנהלת או למנהל, ושוב תזכרו- זה לא אנשים שיש להם ידע מוקדם בנושא, מה בעצם צריך לעשות. אנו מאמינים, וכך גם הונחינו, שפונים למרכז שנותן את הייעוץ. כי גם אם יש צורך להגיע למשטרה, ההסבר שניתן הוא- קודם כל לפנות למרכז גליקמן, להבין את אופי הבעיה, ולקבל את הייעוץ למנהל או למנהלת עצמם. כאשר מתבצעת בסופו של דבר השיחה בין המנהלת לעובדת- ניתנת פה הסברה של פנייה משותפת למרכז, כמובן במידה מירבית של צניעות ושמירה על פרטיות, ומשם נמשך הטיפול. אנו נתקלנו בתכנית "אל אלימות"- שמנהלים חשבו שהם מצופים להיות אנשי טיפול, וזה בהחלט לא כך. יש פה הדגשה: את או אתה לא צריכים להיות אנשי טיפול, אבל תהיו היד המושטת, היד המסייעת.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשוון תשס"ו 21/11/2005

-23-

שאלה

מדובר במקומות עבודה ארציים או בתל-אביב?

גב' סופר

אנו מציעים את הערכה הממוחשבת הזאת לכל מקום עבודה שיחפוץ בכך. אנו מקווים שהלחץ יהיה כל כך גדול.

גב' ליבני

זה בחינם?

גב' סופר

הנושא של המחיר עוד לא נקבע. אבל אנחנו מאוד פתוחים להציע את זה לכמה שיותר ארגונים. בשקף הזה, מה שהוא מאפשר: הפריסה הזאת של שרותים ארציים, כל מקום עבודה יוכל להחליט אם חשוב לו לתת את הכתובת של האזור שלו, וכמו כן, שוב תהיה למקום העבודה גם אפשרות לקבל החלטה - שאני במקום העבודה שלי נותן שם של מישהי או מישהו מסויים - שאלה אפשר לפנות, וזה כחלק ממה שלמדנו על חשיבות מה שהשותפים האמריקאים שלנו קוראים - פרוטוקול. כלומר, יש פרוטוקול מוסדר, את כמנהלת לא בטוחה - יש לך למי לפנות כמקום העבודה.

למי שיהיה מעוניין בנושא התחיקה, אנו הבאנו את עיקרי החוק. הסברנו קודם שאלומות אסורה על פי חוק, ופה אנו מביאים את החוק כדברו, על מנת לחזק את ההבנה והידע - שקיים חוק והחוק נועד להגן, לאכוף ולטפל.

השקף הבא הוא סיפור מהחיים, ששוב, אנשים יכולים להכנס אליו בכל שלב שהם משוטטים באתר. הסיפור מביא פשוט דמות, מנהלת חשבונות, שבעלה התבטא בצורה אלימה כלפיה, זה התחיל באופן מילולי ועבר להכאה. הסיבה שהבאנו את הסיפור, קודם כל יש הרבה אנשים שדרך הלמידה שלהם היא הרבה יותר מהירה על ידי סיפור. דבר נוסף, הם רואים דמות מוחשית, עם שם, עם תפקיד, עם גיל, עם ילדים, ויש פה איזושהי הבנה שזה יכול לקרות לכל אחת, ואם זה קרה לה ואם זה קרה גם לי, כמו שהיא לא היתה אשמה - גם אני לא אשמה, אבל אני אעזר במקום העבודה שלי, כמו שאותה מנהלת חשבונות נעזרה בסופו של דבר במקום העבודה שלה, והבעיה שלה הפכה להיות בעיה פרטית בלתי מטופלת, אבל הפכה לבעיה שבאה לטיפול ולדיווח. עם ההתקדמות בגלישה אנו מספקים כאן קישורים לאתרים, וזאת על מנת שהמשתמשים יוכלו להרחיב את הידע שלהם ואת האופקים שלהם - במידה שזה מתאים להם, כאשר יש גם אפשרות להיות מקושרים לפורומים. בכל פורום, למי שלא כל כך מתמצה, עומד מנהל פורום - שהוא בדרך כלל איש או אשה מקצועית. מי שנכנס לפורום שואל שאלות כאוות נפשו, ומתנהל על זה דיון וקבלת תשובות. הייחוד בדבר הזה, שהגולשת בעצם יכולה להמשיך עד שלב מסויים להיות עם

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-24-

העניין בינה לבין עצמה, היא לא צריכה עדיין להחשף, היא לא צריכה להיות בבושה או בחשש. והדור הולך וצעיר, הנשים משתמשות באינטראנט, ויש פה איזהשהו מודל להעזר בו ולהרחיב את האפשרויות.

שאלו אותי: אז מה יהיה? הם ישבו כל היום, ובמקום לעבוד- ייגלשו? בסופו של דבר מקום העבודה מאפשר להן, אבל אחר כך לשימוש שדורש יותר זמן, אפשר כמובן להמשיך ולהשתמש בבית או במקומות אחרים.

כולכם מכירים את החוברות: כיצד תזהי ולמי תפני שתרגמנו. החוברות מופיעות בעברית, ברוסית ובערבית. שוב, לנשים שהן עולות חדשות או לתושבות ערביות, הנושא של השפה מהווה קשר בלתי אמצעי עם הנושא, וזה עוד סוג של הנגשה, ולכן את עיקרי הדברים נתנו כאן. אנו מסיימים את הערכה בתודה חמה לפרוייקט שותפות תל-אביב-לוס-אנג'לס, שהיה אתנו לאורך כל הדרך, ממשיך להיות אתנו, ועשה גם את הקמפיין בשנת 2003 בנושא מניעת אלימות, כאשר "דחף" כחברה לקחה על עצמה לסייע ולתמוך, שוב מודל של חברה שיש לה אמירה בנושא. אני רוצה לסיים בכמה יתרונות שאנו רואים בערכה הממוחשבת הזאת: קודם כל יש פה שימוש באמצעי הטכנולוגיה- שהיום עומדים לרשותנו, ולא היו קיימים פעם. פעם דבר כזה היה נחשב לבדיוני, היום מערכות עובדות עם אמצעי טכנולוגיה, ואנו נעזרים ומאפשרים חשיפה מאוד מאוד גדולה, רחבה ורב גונית של הנושא.

הפרוייקט הזה מאפשר נגישות למידע רב ככל האפשר. הוא מאפשר כפי שראינו, מצד אחד אינטימיות- בה המשתמשת עושה בדיקה עם עצמה מול המידע שניתן לה או מול הפורומים, אבל יחד עם זה, וזה כאילו הפוך אבל זה לא הפוך, היא יכולה להרגיש בטוחה שמקום העבודה שלה הוא מקום רגיש וחשוף, מקום עבודה שלקח על עצמו להילחם באלימות, ויש לה אל מי לפנות. הפרוייקט חוסך זמן ועלות של מתקנים. הפרוייקט "אל אלימות" לקח הרבה שעות עבודה, הרבה התארגנות, אתם בטוח חוויתם את הדברים האלה, וגם מתקנים שצריך לכנס אליהם את האנשים ולדאוג לציוד הנדרש וכו'. יש כאן הנגשה מאוד רבה של חומר שמופנה לקהלים מאוד מאוד גדולים.

וצריך גם לקחת בחשבון שמנקודת ראות של מקום העבודה- עובדת שטוב לה, שהיא מאושרת, שהיא מרגישה בטוחה בעצמה ולא מאויימת, היא גם עובדת עם תפוקות, עם פרויקט עבודה, ותורמת למערכת, וכך אנו בעצם הולכים עם המעסיקים. אנו מאוד נשמח שכמה שיותר מעסיקים ומקומות עבודה יאמצו את המצגת הזאת.

(מחיאות כפיים)

גב' אורית עירון

תודה למי שנשאר, תודה לכולם.

אנחנו נתראה בשנה הבאה, אני מקווה עם פחות אלימות.

עיריית תל אביב-יפו
פרוטוקול מס' 11 של פורום מועצה
ההתכנסות השנתית לרגל היום הבינלאומי
לציון המאבק באלימות כלפי נשים
מתאריך י"ט חשון תשס"ו 21/11/2005

-25-

אגב, יש לי שני ילדים, שניהם חיילים. כאשר שואלים את הבת שלי מה אמא עושה, היא אומרת:
אמא מתעסקת עם נשים מוכות, אלימות, הבן שלי אומר: אמא מלמדת את הנשים איך להרביץ
לגברים. זה אצלי בבית.
בתקווה לפחות אלימות בשנה הבאה.
להתראות וערב טוב.
(מחיאות כפיים)

הישיבה נעולה

גלילה בן חורין
מזכירת המועצה